Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto EU:n biotalousstrategian päivityksestä

Biotalouden edellytykset turvattava EU:ssa

Biotalouden kehittäminen ja toimintaedellytysten turvaaminen on välttämätöntä, jotta Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet voitaisiin saavuttaa. Biotalouden ratkaisut, joista puurakentaminen on yksi, ovat jo tänä päivänä täysin keskeisiä keinoja matkalla kohti fossiilitonta yhteiskuntaa. Puurakennukset ja -rakenteet toimivat pitkäikäisinä hiilen varastoina ja mahdollistavat rakentamisen hiilijalanjäljen pienentämisen.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman kirjaa, että hallitus panostaa EU:ssa ennakkovaikuttamiseen, jotta metsänomistajien asemaa, metsä- ja sahateollisuuden puun saatavuutta ja Suomen kustannuskilpailukykyä ei heikennetä. EU:ssa valmisteltavan sääntelyn vaikutusten kokonaisarviointia suomalaiselle metsäsektorille on kehitettävä, ja sääntely tulee pitää minimitasolla. Suomen metsien hiilinielut eivät voi toimia kompensaatioina muille EU:n jäsenvaltioille. EU:n ei pidä rajoittaa suomalaisen metsän käyttöä, eikä kansallisilla tulkinnoilla pidä vaikeuttaa elinkeinojen toimintaedellytyksiä.

Nämä ovat Sahateollisuuden näkökulmasta hyviä linjauksia, joita tulisi hyödyntää kaikessa EU-tason vaikuttamistyössä.

Suomen kannassa todetaan, että Suomi pitää tärkeänä huolehtia olemassa olevan teollisuuden kannattavuudesta ja kilpailukyvystä. Sahateollisuus pitää linjausta tärkeänä, mutta kannustaa jatkossa vieläkin aktiivisempaan linjaukseen siitä, että kustannuskilpailukykyä ei heikennettäisi. Kilpailukyky ei tarkoita ainoastaan tuottavuutta, vaan myös kustannuksia. Erityisesti biotalouden osalta kustannuskilpailukyky on olennaista. Tyypillisesti päätöksenteossa kustannuskilpailukykyä ei huomioida johdonmukaisesti.

On hyvä, että Suomi kannustaa komissiota päivittämään biotalousstrategian. On kuitenkin olennaista huomioida, että pelkkä strategiapäivitys ei vie asioita eteenpäin, vaan sen tulisi johtaa konkreettisiin toimenpiteisiin. Esimerkiksi puun saatavuus ja kustannuskilpailukyky ovat kaksi keskeisintä ohjenuoraa, joiden tulisi ohjata strategian päivittämistä. Suomen lausunnossa on hyvin tunnistettu se, että EU:n eri strategiat ovat keskenään ristiriitaisia. Esimerkiksi EU:n biodiversiteettistrategiaan kirjatut suojelun ja ennallistamisen tavoitteet saattavat liian tiukasti tulkittuna johtaa puuraaka-aineen saatavuuden merkittävään heikentymiseen EU:n alueella. Tämä heikentää kansainvälistä kilpailukykyä ja erityisesti mekaanisen metsäteollisuuden toimintaedellytyksiä.

Sahateollisuus toimii globaaleilla, vahvasti kilpailuilla markkinoilla. Suomalaisen puuta jalostavan teollisuuden ilmasto- ja luontoratkaisut ovat kansainvälisesti tarkasteltuna huippuluokkaa ja auttavat osaltaan myös EU:n luonto- ja ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Tämä edellyttää päätöksiä, jotka turvaavat alan kansainvälisen kilpailukyvyn ja raaka-aineen saatavuuden, niin kansallisesti kuin EU:n tasolla.

Helsingissä 7.9.2023

Anniina Kostilainen
Sahateollisuus ry